

BOERENZWALUWEN OP DE HOORNEBOEGSE HEIDE

Jaap Taapken

Al voordat de heide volop in bloei staat komen elk jaar op de Hoorneboegse Heide, zo begin augustus, grote en kleinere troepen Boerenzwaluwen tot wel 300 of meer exemplaren voedselzoeken. Wij kunnen ze er dan enkele weken regelmatig tegenkomen. Ze vliegen vaak zo laag boven de heide, dat ze pas op het laatste moment te zien zijn en het er op lijkt alsof ze ergens plotseling uit een gaatje in de grond opduiken.

Daarom is het ook helemaal niet zo gek dat men vroeger dacht dat zwaluwen in de winter in de modder van de sloten overwinterden. Ik kan mij dat, als je dat zo ziet, dan ook best voorstellen, dat men vroeger op dat idee kwam.

Het leuke van die Boerenzwaluwen is, dat ze bij zeer matige westenwind vanaf de oostzijde van de heide laag over de heide al insektenvangend naar de westzijde vliegen. Als ze dan voor het Loosdrechtse Bos van Zonnestraal zijn gekomen nemen ze plotseling hoogte en laten zich mét de wind mee hoog door de lucht weer naar de oostzijde zeilen. Daar begint ze dan weer opnieuw tegen de wind in en laag over de heide insektenvangend naar het westzijde van de heide te vliegen. Dat kan zo soms de hele dag doorgaan. Gaat de wind liggen dan wordt hun vlucht ook wat minder sterk gericht en dwarrelen ze wat rond. Om uit te rusten gebruiken ze de solitaire, dichtbebladerde berken- of lijsterbesbomen midden op de heide, waarin soms wel honderden Boerenzwaluwen verborgen zitten te kwetteren.

Of de Boerenzwaluwen ook bijen vangen heb ik nimmer met zekerheid vast kunnen stellen.

Het is wel opvallend dat er nooit Huis- en Oeverzwaluwen boven de heide voedsel komen zoeken. In de vele jaren dat ik daar kom heb ik deze soorten nog nooit voedsel zien zoeken. Er moet mijns inziens daarom toch een groter verschil in voedsel tussen deze zwaluwsoorten zijn, dan wel over het algemeen wordt aangenomen. Een nader onderzoek hierover zou missien interessante gegevens opleveren.